

Akdeniz
Üniversitesi Öğretim Elemanları Derneği

AKADEMİK BİLİNÇ

İNTERNET BÜLTENİ

Sayı: 23
KASIM 2022

“Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir”.
Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

“FELSEFE ya da ATİNA OKULU” - Raffaello Sanzio
(Antik Çağdan 15.yüzyıla... Düşünürler)

BU SAYIDA...

Her sayıda farklı alanlarda “akademik” bakışla “bilinç” ışığı oluşturmak amacıyla...

Bu sayımızda...

(Kasım 2022 - 23. Sayı):

1. Cumhuriyet Aydınlanması'nın Ölümsüz Lideri Atatürk'ü bu ay (her ay) anıyoruz: “**Gazi Mustafa Kemal Paşa'yı Anmak, Atatürk'ü Anlamak**” başlıklı ve devam edecek yazıyı, İİBF İktisat Bölümü'nden (emekli) Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Şanlı yazdı.

2. Pandemi yaşamımızda her şeyi etkilemiş iken, eğitim sistemimizi hem daha çok hem de olumsuz etkiledi. Konuya ilişkin “**Pandemi Sonrası Eğitim Sistemine Dair Öneriler**” Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü'nden Prof. Dr. Memduh Sami Taner tarafından değerlendirildi.

3. 24 Kasım Öğretmenler Günü nedeniyle, Derneğimizin Antalya Kent Konseyi'ndeki temsilcisi Mustafa Şanlı'nın hazırladığı ve Antalya Kent Konseyi tarafından kabul edilen “**Öğretmenlerimizin Temel Sorunları ve Çözüm Önerileri Raporu**”nu yayınlıyoruz.

4. Akademik Bilinç, Aydınlanmacı ve insan onuruna saygı bilinci ile günümüzde ve her zaman “Kadının Özgürlüğü: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği”ni savunmaktadır. Bu bir insan onurudur. Sevin Aydın bu bakışla “**Toplumsal Cinsiyet Kavramı**” üzerine yazdı.

5. Dernek Başkanımız Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Hilmi Uysal “**Ütopya Üniversitesi'nden Haberler**” bölümünde, sevgi dayanışmasının kaydı “**Evlilik Üzerine**” yazdı. Ve asla çocukların evlendirilmemesi gerektiğini vurgulayarak.

6. Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Vakfına ait **Antalya Kültür Sanat Merkezi** 2022 yılını iki Sergi ile tamamlıyor. Biri **Murat Germen**'in “**Sagalassos'u İzlemek**” fotoğraf sergisi, diğeri **Ayşe Yalırım**'ın “**Kaf Dağı'nda Şenlik Var**” resim ve heykel sergisi.

Hala görmediniz mi?

7. Üniversitemiz Güzel Sanatlar Fakültesi'nde 26 Ekimde **20. Geleneksel Öğretim Elemanları Cumhuriyet Sergisi** açılmıştı: “**Sonsuza Kadar Cumhuriyet Sergisi**” açıldı. Bir kez daha anımsıyoruz.

8. Bu sayıda **görsel olarak yararlandıklarım**: İmzalı fotoğraflar: Sanatçı Murat Germen ve Mustafa Şanlı'dan. İmzasız fotoğraflar ve sözler açık internet sayfalarından. Şiir Ceyhun Atuf Kansu. Yararlandığım her birine ayrı ayrı teşekkürler...

Akıl ve bilim rehberimiz olsun...

AKADEMİK BİLİNÇ

Adına Yayın Sorumlusu

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Şanlı

ÜYE AİDATI

2022 üye aidatı yıllık 120,00 TL'dir.

Duyarlılığınız için teşekkür ederiz.

ÜYE AİDATI için AÜÖED Hesabı:

Akd. Üniv. İş Bankası Şubesi IBAN No:

TR20 0006 4000 0016 2020 0370 14

ÖĞRENCİ BURS FONUMUZ var.

BAĞIŞLARINIZ İÇİN

Akd. Üniv. İş Bankası Şubesi IBAN No:

TR45 0006 4000 0016 2020 6817 11

AKADEMİK BİLİNÇ - İletişim:

Akdeniz Üniversitesi

Öğretim Elemanları Derneği

Yönetim Kurulu adına

Yayın ve İletişim Sorumlusu

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞANLI

(mustafasanli07@gmail.com)

"ÖLÜMSÜZ LİDER: ATATÜRK"

GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA'YI ANMAK, ATATÜRK'Ü ANLAMAK

"Bu bir övme yazısı değildir".

Yazının iki yönü var:

Birincisi 20. yüzyıl tarihinin akışını değiştirmiş bir büyük komutanı **Gazi Mustafa Kemal Paşayı** saygı ile anmak.

İkincisi ise "Ön Asya" olarak bilinen bu coğrafyanın binlerce yıldan birikimli kaderini değiştiren, çağdaş birey ve ulus olma onurunu/ laik hukuka dayalı çoğulcu parlamenter sistemde yaşama saygınlığını kazandıran bir "**Büyük Devrimci**"yi "**ATATÜRK**"ü anlamak ve eyleme dönüştürmek.

I. MAREŞAL GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞAY'I ANMAK

Mustafa Kemal hem yoksul, hem yetimdir.

(Çocukluğunda **difteri ve kuşpalazı** hastalığı geçirir. Askeri Lise'de tüm yaşamı boyunca taşıyacağı **sıtma hastalığına** yakalanır. Hep çekeceği **kulak egzaması ve kulak iltihabı** başlar).

1905'te Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle Harp Akademisi'nden mezun olduğu hafta, yurt sorunlarına çözüm önerileri ve ilerici düşüncelerinden dolayı, II. Abdülhamit rejiminde kısa süre tutuklu kalır.

Ve askeri yaşamında cepheler başlar:

1905 - Suriye Cephesi'nde,

1907 - Selanik'te,

1908 - Trablusgarp Cephesi'nde,

1909 - Hareket Ordusu'nda,

1910 - Fransa Gezisinde

1911-1912 - Trablusgarp Cephesi'nde

(17.01.1912 saldırısında

gözünden yaralanır),

* (1912 - İsviçre Lozan

kentinde yapılan Uşi

Anlaşması ile Osmanlı Devleti

tarafından "**On İki Adalar**"

İtalyanlara verdi).

1913 - I. Balkan Savaşı'nda,

1914 - Sofya'da Askeri Ateşe,

1915 - Çanakkale Savaşlarında

(**Sıtma hastalığı** tekrarlar),

Böbrek rahatsızlığı başlar),

(Şarapnel isabet etmesi sonucu

kalbinin üstünde "kan

oturması" ve rahatsızlığını

yaşar).

1916 - Kafkas Cephesi'nde (Bitlis, Muş,
Van, Diyarbakır, Hakkâri)

(Çok genç iken, **35 yaşında,**

Mirliva (Tuğgeneral) (Paşa)

rütbesini aldı, Diyarbakır),

1917 - Filistin Cephesi'nde,

1917 - Veliht Vahdettin Efendi ile

Almanya gezisinde, (**böbrek**

Hastalığı tekrarlar),

1918 - Filistin Cephesi'nde (**Sıtma**

hastalığı tekrarlar),

1919 - Kurtuluş Savaşı'nı Samsun'dan

başlattı. Erzurum ve Sivas

Kongrelerinde,

1920 - Ankara: TBMM çalışmalarında,

1921 - Sakarya Meydan Savaşı'nda

(Başkumandan Meydan

Muharebesi)

(**İki kaburga kemiği kırıldı**, bir

hafta sonra cephede savaştıydı),

(TBMM tarafından "**Mareşal**"

rütbesine terfi ettirildi ve

"Gazi" unvanı verdi).

1922 - Büyük Taarruz

(26 Ağustos – 9 Eylül)

Bir insan düşünün ki, 23'ünden 41'ne kadar yaşantısı, batmakta olan bir İmparatorluğun dört bir cephesinde ve savaşlarda geçer. Yenilmez "komutan"dır O! **Cepheden cepheye koşarken, ömür boyu hastalıklarla mücadele eder.**

Üst üste iki yıl aynı yerde hiç kalmaz. İmparatorluğu kurtarmak için dört bir köşede savaşır ama Cumhuriyet karşıtları 1923 Cumhurbaşkanlığı seçiminde, aynı yerde kalmamasını arsız ve ahlaksızca kullanacaklardır.

Hareket Ordusu'nda gericileri, Trablusgarp'da İtalyanları püskürtür. Çanakkale'de 19. yüzyılın kaderini değiştirir: Başkent İstanbul'un düşman işgalini önler, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin kurulmasına zemin hazırlar, İngiltere'nin sömürgelerinin bağımsızlık uyanışına yol verir. Suriye cephesinde Ortadoğu'nun geleceğini görür.

Yaşamı mücadeleyle geçen büyük komutan!

Tek başına bu mücadele bile ömür boyu minnetle anılmasını gerektirir.

1911-1912 - Trablusgarp Cephesi'nde

1915 - Çanakkale Savaşlarında,

"Hürriyet ve istiklal benim karakterimdir"

Gazi Mustafa Kemal Paşa

1916 - Kafkas Cephesi'nde

BAĞIMSIZLIK SAVAŞI'NDA MUSTAFA KEMAL PAŞA

Osmanlı Devleti, Duyun-u Umumiye ve Mondros Antlaşması ile yıkılmıştır!

Devlet yönetimini "borç veren emperyalistlere" terk eden **Osmanlı İdaresi "devlet maliye erki" açısından 1881'de fiilen yıkılmıştır:** Yönetim "**Duyun-u Umumiye**" idaresine geçmiştir.

30 Ekim 1918 **Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı Devleti hukuken de tarihin rafına kaldırılmıştır.**

Osmanlı Devleti için yüreği yananlar "bir şey yapmalı" ama "ne yapmalı?" sorusunun cevabını bilmemekte, yalnızca buldukları yerlerde işgale karşı direnmekte, başarabilen birer avuç yürekli-yurtsever insan yerel örgütlenmeyi yapmaktadırlar. Ancak tüm bu direnişler "yalnızca kendi yaşadığı yeri" kurtarmaktan ibarettir. İşte Mustafa Kemal Paşa'nın farkı burada ortaya çıkar:

Mondros ile "dağıtılmış" Osmanlı ordusunun subaylarını yeniden bir araya getiren **yenilmez komutandır Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

Onlarca yıl süren savaşlardan sakat/ gazi/ hasta/ yorgun/ bitkin/ bıkkın/ umutsuz/ geriye dönmüş askerleri yeniden örgütleyen, heyecan yaratan **şefkat ve cesarettir Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

Açlık, yokluk ve yoksulluk içinde terk edilmiş bir halka umut olmayı başarmış **liderdir Mustafa Kemal Paşa.**

20. yüzyılın başında emperyalizme başkaldıran, ezilen halkların örnek aldığı **ilk**

bağımsızlık meşalesidir Gazi Mustafa Kemal Paşa.

Halkına, mazlum halklara ve dünyaya “özgür” yaşamayı haykıran bir **eylem insanıdır Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

Emperyalist devletlerin “işbirlikçisi” vatan hain Vahdettin Sultan ve yönetimine karşı, tüm rütbelerini bir tokat gibi vuran, **özgüvendir Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

Emperyalist devletlerin “işbirlikçisi” hain karanlık yobazlar, din tüccarları, din soytarıları karşısında aydınlık bir **güneştir Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

Olmazı oldurup, “ateşin ve ihanetin içinde” Özgürlük ve Bağımsızlık Zaferimizi kazandıran **onurdur Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

“Yedi düvel” emperyalistleri yenerek kazanılan “zafer” ile bu toprakları vatan, yaşayanları yurttaş, toplumu “çağdaş” anlamda bir “ulus” farkındalığı yaratan **gelecektir Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

Bu topraklar için, bu vatan için, bu ulus için ebedi bir **umuttur Gazi Mustafa Kemal Paşa.**

“**Yüreği ve özgür aklı**” ile “**insan**” olan tüm yurttaşlar için, ebedi olarak saygı ve minnetle anılacak **EBEDİ ÖNDERDİR GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA.**

“En büyük savaş, cahilliğe karşı yapılan savaştır”.

Gazi Mustafa Kemal Paşa

26 Ağustos 1922 öncesi Afyon Cephesi, hazırlık

Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Batı Cephesi Komutanı İsmet (İnönü) Paşa ve Albay Asım (Gündüz) cephede savaş planı üzerinde çalışıyorlar (25 Ağustos 1922)

Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, Orduları teftiş ediyor (26 Ağustos 1922 öncesi)

“Süngülerle, silahlarla ve kanla kazandığımız askeri zaferlerden sonra, kültür, bilim, fen ve ekonomi alanlarında da zaferler kazanmaya devam edeceğiz”.

Gazi Mustafa Kemal Paşa

Devam edecek...

Mustafa ŞANLI

EĞİTİM SİSTEMİNE ÖNERİLER

PANDEMİ SONRASI EĞİTİM SİSTEMİNE DAİR ÖNERİLER

Ülkemizdeki “Eğitim Sektörü” dar çerçevede devlet okullarından hizmet talep edilen veya özel okul ve kurs merkezlerinden hizmet satın alınan bir alandır. Günümüzde birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de eğitim alanında “**pasif tüketici vatandaşı**” tablosu oluşmuştur. Oysa eğitim alan çocuğu olsun-olmasın vatandaşlar (tüketiciler) eğitim alanında çok daha belirleyici bir fonksiyon üstlenebilirler. Peki nasıl?

Halk, araçlar-sözcüler yardımı ile, yani eğitim odaklı STK’lar, eğitimci siyasiler ve basın yolu bir çeşit “**finansal eğitim destek sistemi**” lehinde oy kullanacağını deklare etmeli ve politikacılar –oy kaygısı ile- bu sistemi kurmalı/kurmaya mecbur kılınmalıdır! Bu tür deklarasyonlar başta eğitim kökenli her politikacıyı yukarıda bahsi geçen sözcülüğe soyunmalarını sağlayacaktır. Çünkü siyasetçi için tekrar aday olma veya bağımsız olarak seçilme ödülü toplumda güçlenen talep rüzgarlarını dikkate almaktan geçer.

Yayın organları, gazeteler, sosyal medyada etkisi olan aktörler adeta bir kampanya yaparak bu konuyu gündeme taşıdıkça siyaset ilgisiz kalmaz. Günümüzde daha iyi eğitim talebiyle ilkesel şartlar öne sürmek ve oy verme davranışını buna göre belirleyeceğini ifade etmek çok zor değildir. Örneğin bu yazıyı yayınlayan Akademik Bilinç Bülteni, toplumda hala saygın bir konuma sahip üniversite öğretim üyeleri üzerinden bir anlamda kamuoyuna bir öneri sunmuş ve kampanya için düğmeye basmış olarak kabul edilebilir!

Peki, halk öncelikle ne(ler) talep edilebilir? Örneğin yaşanmakta olan ağır ekonomik gündem dolayısı ile Hükümet (MEB+Maliye Bakanlığı) ebeveynlere, çocuklarının eğitimi için belirli bir miktarda, diyelim ki yıllık 15,000 TL harcama kuponu verme konusunda karar aldığını düşünelim. Bu harcama kuponları sadece eğitsel

giderlerde (beslenme ve ulaşım dahil) harcanabilmelidir. Bu adımı atmaya davet edilen siyaset/bakanlıklar seçim arifesinde halkın talebine destek verme kararı aldığı takdirde sektörde ilginç bir kalite yükselme trendi yaşanması çok olasıdır. Kalite artışı aslında öğrencilere verilen desteklere talip olan kurum ve kuruluşlardan gelecektir. Dışlılar dönmeye başladıkça eğitim alanında art arda daha yenilikçi ve nitelik artışı sağlayan uygulamalar gündeme gelecektir. Örneğin, tüm çocuklar aynı eğitimi almalı mıdır? Ebeveynlerin, çocuklarının eğitimi üzerinde “isterik” hakimiyeti olmalı mıdır? (ya da ne derece olmalıdır?).

Kamu tarafından hibe edilen 15 bin TL’lik bütçenin örneğin %2’si çocuğun doğal becerileri, yetenek ve ilgi alanlarının tespit edilmesi için yeminli-profesyonel rehberlik (PDR) uzmanlarına aktararak çocuklar yeteneklerine uygun okullara gidecek şekilde kariyer planlaması yapılmalıdır. Hibe alan ebeveynlere bu adımı attırmak çok zor bir mevzuat düzenlemesi gerektirmez. Bu aşama da aşıldıktan sonra yeni kuşağı iki ya da üç alternatifli (tıp, hukuk, mühendislik) meslek seçimi ve sınav girdabından hızla kurtarmak mümkün olacaktır. Bu durum sistemin ve öğretmenlerin ferahlamasına, okullardaki müfredatın çeşitlenmeye, renklenmeye başlamasına sebep olabilecektir.

Yukarıdaki düşünce ve önerilere aşağıda alıntılanan eğitim felsefecilerinin satırlarında dayanak bulabilmemiz mümkündür.

Eğitim alanına karakteristik katkılar sağlamış olan J. J. Rousseau ve J. Dewey’in eğitim sistemimize can suyu olabilecek görüşleri kurduğumuz **hayalin** gerçekçi yönünü (kanımca) şöyle desteklemektedir. “**Eğitimde genel amaç, çocuklar arasındaki bireysel farklılıkları dikkate alma amacına dönüşmelidir**”. Hiç kimse, doğal yeteneklere önem verme prensibini dikkate alırken, doğal yeteneklerin farklı bireylerde farklı şekillerde ortaya çıktığı gerçeğini görmezden gelemez. Bu fark sadece doğal yeteneklerin yoğunluğuna

değil, aynı zamanda ve daha çok bu gizli güçlerin (kabiliyet) niteliklerine karşılık gelir. J. J. Rousseau'nun dediği gibi, "**Her birey ayırt edici bir yapıyla doğar**". Oysa ülkemiz pratiğinde Milli Eğitim sistemimizde farklı beceri, ilgi ve eğilimleri olan çocuklara neredeyse fark gözetmeksizin aynı ders ve etkinlikleri yaptırıyoruz, bu eğitim yaklaşımı onların özel beceri ve eğilimlerini ortadan kaldırarak, körelmiş bir "tek biçimlilik" (tek tipleşme) doğuruyor. Dolayısıyla, okullarda eğitim çabası diye onlara doğuştan verilmiş armağanların gelişmesini presliyor, kaybettikleri pırıltının yerine sınav hazırlık dönemleri kadar kısa ömürlü, "**ezberle oluşan bir zeka(!) pırıltısı**" arıyoruz. İşin acı tarafı yok ettiğimiz doğal yetenekler artık geri de gelemiyor.

Memduh Sami TANER

CUMHURİYET ONURUMUZDUR

Akdeniz Üniversitesi Öğretim Elemanları Derneği olarak Cumhuriyet Alanı'nda törendeyiz (29 Ekim 2022)

24 KASIM: ÖĞRETMENLERİMİZİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Derneğimizin (Akdeniz Üniversitesi Öğretim Elemanları Derneği) Antalya Kent Konseyi'ndeki temsilcisi, Konsey Yürütme Kurulu Üyesi ve Eğitim Çalışma Grubu Başkanı **Mustafa Şanlı**'nın "**24 Kasım Öğretmenler Günü**" nedeniyle geçen yıl hazırladığı ve Eğitim Çalışma Grubu tarafından onaylanan "**Öğretmenlerimizin Temel Sorunları ve Çözüm Önerileri Raporu**"nu sunuyoruz. Rapor Antalya Kent Konseyi'nce benimsenmiştir.

(Rapor geçen sürede güncelliğini yitirmediği gibi, koşullar daha da ağırlaşmıştır.

Diğer yandan bu yıl çıkarılan "**Öğretmen Yasası**" eğitimde durumu daha vahim ve ulusal öğretim düşüncesinden çok daha geriye götürmüştür. - M. Şanlı)

ANTALYA KENT KONSEYİ EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU

24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ NEDENİYLE EĞİTİM-ÖĞRETİMDE GÖREV ALAN ÖĞRETMENLERİMİZİN TEMEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (23.12.2021)

GİRİŞ

Ülkelerin en temel gelişim ve refah kaynağı, ülkenin yetiştirdiği "insan gücü (beşeri sermaye)"nın niteliği ve

donanımdır. Bu insan gücü de o ülkenin eğitim-öğretimi ile sağlanır. Eğitim-öğretimi gerçekleştiren, ülkenin yetişmiş, çağdaş donanımlı bireylerinin oluşumunu sağlayan öğretmenlerimizin, eğitim-öğretimdeki konumları nedir? Genel “eğitim-öğretim” sorunları dışında, öğretmenlerimizin karşılaştığı sorunlar nelerdir?

Antalya Kent Konseyi Eğitim Çalışma Grubu, “24 Kasım Öğretmenler Günü” nedeniyle “**Öğretmenlerin Temel Sorunları**” üzerine yaptığı değerlendirmeyi kamuoyu ile paylaşmaktadır:

SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER

1. Eğitim-öğretimin en temel sorunlarının başında öğretmen yetersizliği, “**öğretmen açığı**” gelmektedir. Kadrolu öğretmen başına düşen öğrenci sayısının kimi yerlerde ortalamanın üzerinde olması, sorunu ağırlaştırmaktadır.

2. “Öğretmen açığı” sorunundan kaynaklanan, eğitim-öğretimin diğer en temel sorunu “**sözleşmeli**” ve “**ücretli**” öğretmen çalıştırılmasıdır. Günübirlik bir iş olmayan, ülkenin geleceğini belirleyen “öğretmenlik” gibi bir meslek dalında, “geçici” konumda “güvencesiz” ve “aidiyet duygusu” olmayan, kadrosuz “bir çalışan” istihdam edilmesi, öğretmenlik mesleği ile bağdaşmamaktadır. Bu uygulama eğitimin niteliği ve içeriği ile terstir.

Bu tutum, bir anlayıştan öte, ülkenin insan gücü yetiştirmesinin önemini azaltmak anlamına gelmektedir. Ülkenin geleceği açısından kabul edilemez vahim bir durumdur.

3. “Öğretmen açığı”nın “sözleşmeli” ve “ücretli” öğretmenler ile kapatılmaya çalışılması, eğitim-öğretimin önemi açısından, hiçbir gerekçeyle açıklanamaz.

Bir yanda öğretmen açığı, diğer yanda atanamamış, bekleyen öğretmen adayı kitle vardır.

Karar mercileri elbette konunun önemini bilmektedirler ve bir an önce sonunu çözmelidirler. İvedilikle, eğitim-öğretimin gerektirdiği norm kadrolar açığı kapatılmalıdır.

4. Öğretmen ve yönetici atamaları “politik tercihlerle” değil, tümüyle “nesnel” ölçütlerle yapılmalıdır. Göreve getirilen eğitimciler nitelikli ve görevin gerektirdiği liyakata sahip olmalıdır.

5. Öğretmen atamalarında puanlamalardaki eşitsizlik başka bir sorun olarak yer almaktadır.

6. Ülkenin yıllık Bütçesi’nden MEB Bütçesi arttırılmalı, okullara ihtiyacı kadar ödenek ayrılmalıdır.

7. Öğretmenliğin mesleki ve öğretmenlerin özlük hakları, öğretmenliğe yaraşır düzeye yükseltilmelidir. Çağdaş bir anlayışla, bilimsel nitelikte “Öğretmenlik Yasası” çıkarılmalıdır.

(RAPOR’A GÜNCEL EK:

Tüm “eğitim sendikaları” ve öğretmenler tarafından eleştirilen 7354 No.lu **Öğretmenlik Meslek Kanunu** 03.02.2022 günü kabul edilip 14.02.2022 günlü Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu Yasanın öğretmenliğe en başta ket vurması, öğretmenler arasında yaptığı sınıflamadır. Bu Yasa öğretmenleri farklılaştırmak amacı gütmektedir. Temel görevi “aynı” nitelikte öğrenci yetiştirmek olan öğretmenler, kendi aralarında “eğitim-öğretimle asla bağdaşmayacak” biçimde ayrıştırılmaktadırlar! İki ana grupta öğretmen tanımladılar. Şöyle ki, **I. Kadrolu Öğretmenler:** 1. Normal Öğretmen, 2. Kıdemli Öğretmen, 3. Uzman Öğretmen, 4. Başöğretmen. **II. Kadrosuz Öğretmenler:** 1. 4/B’li Geçici Sözleşmeli Öğretmen, 2. 4/C’li Mevsimlik Geçici Sözleşmeli Öğretmen, 3. Kadrosuz Geçici Vekil Öğretmen, 4. Yalnızca Ders İçin Geçici Ücretli Öğretmen.

Milli Eğitim Bakanlığı’nda “aynı nitelikte” öğrenci yetiştirecek öğretmenler 4 kadrolu, 4 kadrosuz olmak üzere 8 ayrı kadedoride ayrıştırılmışlardır. Bunun hiçbir biçimde eğitimle açıklanacak durumu yoktur. Diğer yandan “eğitimde asla kadrosuz - geçici öğretmen” olamaz! Böyle bir öğretmen farklılaştırması “öğretmeni değersizleştirir ve niteliğini düşürür”, “eğitimi kötüye götürür”!)

8. Milli Eğitim Kanunu 43.Maddesi'nde "Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir" denilmektedir.

2005 yılında yapılan bir düzenleme ile kadrolu öğretmenlerin içinden ayrıca "Uzman Öğretmenlik/ Başöğretmenlik" olarak bir ayırım daha uygulanmaktadır. Bu ayrımlar öğretmenler arasında yapay bölünmelere yol açmaktadır.

Öğretmenliğin uzmanlık mesleği olduğu bilinciyle, "Uzman Öğretmenlik"/ "Başöğretmenlik" uygulaması kaldırılmalı, bu kadrolar için ödenen ücretler, kıdeme bağlı olarak tüm öğretmenlere ödenmelidir.

9. Maaş karşılığı girilen ders saatlerinin, öğretmenler arasındaki farklılığı, ücret adaletsizliğini artırmaktadır.

10. Öğretmen maaşlarının enflasyon karşısında erimesi, gelirlerinin satın alma gücünün gerilemesi, öğretmenlerin ekonomik sorunlarla boğuşmalarına neden olmaktadır.

Yaşanan ekonomik sıkıntılar öğretmenlerimizin çalışma koşullarını olumsuz etkilemektedir.

2012 yılında, **1.769 TL** aylık alan 9. derece 1. kademedeki bir öğretmen, aylık maaşı ile **977 ABD doları** (1 \$=1,81 TL) veya **10 çeyrek altın** alabiliyordu. Aynı konumdaki öğretmen 24 Kasım 2021 günü saat 10.00 itibariyle **383 ABD doları** (1 \$=12,96 TL) veya **4 çeyrek altın** alabilmektedir. Bu ölçütler, gelir ve satın alama gücü kaybını göstermektedir. (Bekar öğretmen esas alınmış, aile yardımı, toplu sözleşme primi vb. ek ödemeler dahil edilmemiştir).

11. Okullarda geçici/ vekaleten atamaların politik nedenlerle yapılması, öğretmen motivasyonunu azaltmaktadır.

12. Eğitimde esnek/ güvencesiz/ angarya çalıştırma uygulamalarının arttığı, görevdeki öğretmenler tarafından sıkça dile getirilen önemli bir konudur.

13. Okullarda ikili öğretim, öğretimin sabah çok erken başlayıp akşam geç saatlerde bitmesi öğrencileri olduğu kadar,

öğretmenleri de olumsuz etkilemekte, motivasyonlarını düşürmektedir.

14. Okulda, en küçük durumda bile velilerin ve öğrencilerin öğretmenleri MEB'e "şikayet" etmeleri/ bu kanalın sürekli kullanılabilir olması, hem eğitim etiği açısından yerinde değildir, hem de öğretmen "vericiliği ve meslek sorumluluğu" açısından doğru değildir. Dersin olağan sorumluluğunu yerine getirmek bile şikayet konusu olması, öğretmenler üzerinde huzursuzluk ve olumsuz baskı yapmaktadır.

15. Okulların ve sınıfların fiziki yapılarının yetersizliği, öğrenci ve velileri olduğu kadar öğretmenleri de olumsuz etkilemektedir.

16. Kırsal mahalle (köy) alanlarında okulların kapatılarak taşınmalı eğitime geçilmesi, buralarda sürekli yaşayan öğretmenlerin olmaması, kırsal kalkınmanın gelişimini kösteklemiştir. Çünkü kırsal bölgelerde öğretmen, yalnızca öğrencilere eğitim-öğretim veren değildir. Öğretmen aynı zamanda köylülerle yaşamı paylaşan ve özelde o yörenin genelde dünyanın gelişimini konuşan, bilimsel bilgiyle aydınlatma misyonuna sahip olan kişidir. Bu olanak öğretmenlerin ve köylülerin elinden alınmıştır. Eğitimin ışığı olan öğretmenler, köylülerden uzaklaştırılmıştır.

Taşınmalı eğitime son verilmeli, köy okulları yeniden açılmalıdır.

17. Dünyanın her yerinde eğitimciler/ öğretmenler, hukuk düzeni içinde, temel olarak öğrencilerine ve yurttaşlarına sorumludurlar.

18. Öğretmenlerin mesleki saygınlığını zedeleyecek tutum ve davranışlardan kaçınılmalı, mesleğin toplumsal itibarı en üst düzeye çıkarılmalıdır.

19. Eğitim-öğretimde, politik nitelikli ve laik düşünceyle bağdaşmayan kimi kuruluşların okullarda yer bulması, geleceğin çağdaş Türkiye'si önünde engeldir. Bu durum ayrıca öğrenci/ öğretmen/ veli paydaşlarını rahatsız etmektedir.

20. Eğitim her zaman çağın gereklerine uymalı, öğretmenin çağdaş bilimsel/ teknolojik/ kültürel gelişimi mutlaka sağlanmalıdır. Laik, demokratik, insan haklarına dayalı eşitlik ve özgürlük temelli kültürel etkinliklerin (tiyatro, sinema, vb.) yanı sıra, internet ve teknolojinin kullanımı (çizim, photoshop, sosyal medya programları ve kullanımı) uygulamalı olarak öğretmen ve öğrencilere sunulmalı, kendilerini geliştirmelerinin önü açılmalıdır.

Ayrıca öğretmen ve öğrencilerin internete erişimi ucuz ve kolay olmalıdır.

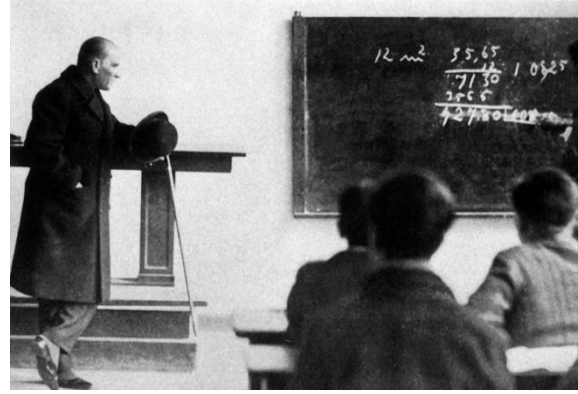
21. Öğretmen yetiştirme politikası, çağın ve teknolojinin gelişimine paralel olarak uzak görüşlü bir perspektif ile yenilenmelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞANLI
Antalya Kent Konseyi
Eğitim Çalışma Grubu Başkanı

10 KASIM: SAYGI VE MİNNETLE...

Akdeniz Üniversitesi Öğretim Elemanları Derneği olarak Cumhuriyet Alanı'nda törendeyiz (10 Kasım 2022) (Fotoğraf: Mustafa Şanlı)

DÜNYANIN BÜTÜN ÇİÇEKLERİ

"...
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Ben köy öğretmeniyim, bir bahçıvanım,
Ben bir bahçe suluyordum, gönlümden,
Kimse bilmez, kimse anlamaz dilimden,
Ne güller fışkırır çilelerimden,
Kandır, hayattır, emektir benim güllerim,
Korkmadım, korkmuyorum ölümden,
Siz çiçek getirin yalnız, çiçek getirin.
..."

Ceyhun Atuf KANSU

KADININ ÖZGÜRLÜĞÜ: TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

“TOPLUMSAL CİNSİYET” KAVRAMI

**“Cinsiyet” biyolojik,
“toplumsal cinsiyet” kültürel!**

Türkçede tek bir karşılığı olan, ancak diğer dillerde genelde ikiye ayrılan bir kelime: Cinsiyet. Kadın ve erkek, günlük dildeki yaygın kullanımıyla hem bireyin biyolojik anlamda dişi (female) veya er (male) oluşunu, hem de toplumun bireylere empoze ettiği roller dahilinde anlaşılan kadın (woman) veya erkek (man) oluşunu ifade etmektedir (Vatandaş, 2011).

Biyolojik cinsiyetin getirdiği farklılıklar memeliler sınıfının çoğu türünde görülürken toplumsal cinsiyetin getirdiği eşitsizlikler sadece insana özgüdür. Dolayısıyla toplumsal cinsiyeti cinsiyetten farklı kılan; kadınların erkek egemenliği altında biyolojik özelliklerinden kaynaklanan ve cinsiyetlendirilmiş bedenlerle olan mücadelesidir (Saygılıgil, 2016). Aynı zamanda ekonomi, politika veya aile gibi toplumsal kurumların hepsinde kendini gösteren toplumsal cinsiyet olgusu, geçmişte ve günümüzdeki çoğu ayrımcılığın sebebidir demek de yanlış olmaz. Bu algıya göre kadınlar daha duygusal, erkekler daha güçlüdür. Bebekler pembe ve mavi olarak ayrılır ve kız çocukları “hanım hanımcık” büyütülürken erkek çocuklarının daha hareketli zaman zaman saldırgan ve yaramaz olmaları gayet doğaldır.

Toplumsal cinsiyet farklı cinsel yönelime sahip bireylerin statülerinde de belirleyici bir rol oynamaktadır. Önceden de belirtildiği üzere bu algı tamamen “erkeklik” üzerine kuruludur ve bu sınıflandırmanın dışında kalanlar günlük yaşamlarında yaratılan düzen nedeniyle mücadeleye mahkûm bırakılmıştır. Örneğin emek piyasasındaki işgücünün belirlenmesinde, aynı işi yapan bir erkeğe göre kadının ya da LGBTİ+ bireyin daha düşük maaş alması ya da zor iş bulması, siyasette sınırlı şekilde yer alması, özel ve kamusal alanın her düzeyinde

cinsiyetçilik ile karşılaşıldığının bir göstergesidir.

Burada siyaseti biraz daha açmak gerekir. Antik Yunan Uygarlığından beri kadınların siyasetin dışında kalması doğal bir olgu olarak görülmüş, doğaları gereği yerlerinin “ev ve aile” olduğu tekrarlarca vurgulanmıştır. Plato, Aristo, Rousseau gibi daha nice düşünür “birey” derken erkek bireyi, “siyasi toplum” derken erkeklerden oluşan bir grubu anlıyor ve anlatıyorlardı.

Carol Pateman ise bu siyasal alanın, tıpkı toplumsal sözleşmeler gibi yazılı olmayan bir cinsiyet sözleşmesi üzerine bina edildiğini vurgular. Bu sözleşmeye göre sınırlı kaynakların bölüşümü, grupların yükümlülükleri gibi unsurlar erkeklerin siyasal güçleri ile oluşmaktadır (Pateman, 1988). Haliyle siyaset bilimindeki bu argümanlar da toplumdaki kadın ve erkek rollerini tanımlamaları nedeniyle toplumsal cinsiyet ile ilişkilidir. Nitekim yüzyıllar boyu siyasette veya diğer oluşumlarda dışlanan kadınlar, bu sebeple hakları için aynı şekilde yüzyıllar boyu mücadele etmişlerdir.

KAYNAKÇA

Adak, Sevgi (2016), Toplumsal Cinsiyet ve Siyaset, Kadir Has Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Araştırma Merkezi

Pateman, C. (1988), The Sexual Contract, Stanford: Stanford University Press

Saygılıgil, Feryal (2016), Toplumsal Cinsiyet Tartışmaları, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi.

Vatandaş, D. (2011), "Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerinin Algılanışı", İstanbul Journal of Sociological Studies, 2011: 29-56

Sevin AYDIN

ÜTOPYA ÜNİVERSİTESİ'NDEN HABERLER

“EVLİLİK ÜZERİNE”

Ütopya Üniversitesiyle ilgili yazılanlar her zaman şehir sakinlerinin ilgi duyduğu haberlerdir. Geçen ay herkesin dikkatini çeken üniversitedeki “Evlilik” haberi üzerine nikâh şahitliği yapan kadın rektörümüz ile Akademik Bilinç olarak görüşme istedik ve Rektör bizi kırmadı, isteğimizi kabul etti. Albia çarşısındaki, koruluğa bakan açık havada masaları olan Çaycıda görüştük. Sıcacık simitlerimizden atıştırır, demli çaylarımızdan yudumlarken sorularımızı sorduk:

Akademik Bilinç: Sayın Rektörümüz, üniversitede sanırım ilk kez bir öğrencinin nikâh şahitliğini rektör yaptı ve gazetelerde haber oldu. Evlenenlerin özelliği ne idi ki siz onların şahitleri oldunuz?

Rektör: Böylesi güzel bir olayın şehrin ilgisini çekmesine sevindim. Aslında henüz kendi geçimlerini sürdüremeyecek kişilerin evlilik gibi bir kurumu yürütebileceklerini sanmıyorum ve eşlerin ancak yaşamlarını sürdürebilecek gelir düzeyine geldiklerinde yaşamlarını evlilik kurumu içinde birleştirmelerinin doğru olacağını düşünenlerdenim.

Ayrıca, vurgulamak gerekir ki asla çocuk yaşta evlilik olmamalıdır. 18 yaş altı herkes çocuktur! Çocuklar evlendirilemez!

Ama bu iki genç “yetişkin”dir. Beni sevgileri ve birbirlerine olan bağlılıkları ile ikna ettiler. Ayrıca onlar zaten fakültelerini bu sömestri bitirecekler ve de her ikisi de kütüphanemizin yarım zamanlı çalışanları. Kütüphane de tanıyorlar, 2 yıldır süren arkadaşlıklarını evlilik ile birleştirmek istemişler.

Akademik Bilinç: Peki sizi nasıl ikna ettiler?

Rektör: Bana geldiklerinde her ikisinin de ne kadar olgun olduklarını ve yaşam konusuna ne denli gerçekçi baktıklarını fark etmemem mümkün değildi. Her ikisi de yetim büyümüşler. Üniversitemizdeki öğrenciyi evlat gibi gören sıcak ortamda

kendilerini geliştirdiklerini söylediler. Burasının sadece meslek edindikleri bir yer değil aynı zamanda geçimlerini sürdürmek için çalışma olanağı buldukları, sevgi aurası olan bir yuva olduğunu söylediler. Böylesi bir ortamı koruduğum içinde evlilik kararlarının şahidi olmamı istediler... Nasıl kırabilirdim onları?

Akademik Bilinç: Nikan törenindeki sözleriniz de gazetelerde oldukça geniş yer aldı.

Rektör: Evet gerçekten, ben de ummuyordum böyle ilgi çekeceğini sözlerimin.

Onlara geleceğin insanı olmalarını ve geleceğin mutlu, sağlıklı ve umutla bakan, insanlığın geleceğine inanç ve güveni arttıran bir birliktelik kurmalarını söyledim. Bugünü aşın dedim, çıkara dayanan, sömürüye dayanan, bir kişinin otoritesine dayanan, ezen veya ezilen bir ilişki değil de, sevgi ve saygı ile yoğrulmuş, geliştirici, yaratıcı ve üretken bir birliktelik kurun, toplumumuza örnek olsun evliliğiniz dedim.

Yeni insanı yaratma amacımız var; geleceğin sorunlarını çözecek yeni insanları yaratan bir aile olmalarını ve evlatlarını böylesi bir ortamda büyütmelerini diledim onlar için...

Akademik Bilinç: Ütopya gibi... “Nasıl yapmalı?” onu göstermek istemişsiniz sanki. Çok teşekkürler Hocam, bizimle bunları paylaştığınız için.

Rektör: Asıl ben teşekkür ederim size Akademik Bilinç... Yeni insanın peşinde koşuyorsunuz, ne güzel...

Hilmi UYSAL

ANTALYA KÜLTÜR SANAT SERGİLERİ

Antalya Kültür Sanat 2022 güz sezonuna iki sergiyle başladı ve yılı bu iki sergi ile kapatıyor.

28 Eylül 2022' açılan sergilerinden biri "SAGALASSOS'U İZLEMEK", diğeri "KAF DAĞI'NDA ŞENLİK VAR".

Sergiler 31 Aralık 2022 Cumartesi günü sona erecek.

HALA GÖRMEDİYSENİZ, TÜM ÇEVRENİZLE BİRLİKTE BU GÜZEL VE İLGİNÇ SERGİLERİ GÖRMENİZİ ÖNERİRİM.

Antalya Kültür Sanat Salı, Çarşamba, Cuma, Cumartesi günleri 11:00 -19:00, Perşembe günü 11:00-21:00 ve Pazar günü 13:00-19:00 saatleri arasında ziyaretçiye açık, Pazartesi günleri kapalıdır.

Mustafa ŞANLI

"KAF DAĞI'NDA ŞENLİK VAR"

"Kaf Dağı'nda Şenlik Var", sanatçı Ayşe Yalıtım'ın 100'ü aşkın işini bir araya getiren bir retrospektif. Nazım Hikmet'in yeğeni ve ilk kadın ressamlarımızdan Celile Hanım'ın torunu olan Ayşe Yalıtım'ın, çocukluğunda başlayan ve giderek bir "yaratım evreni"ne dönüşerek heykellere, takılara, kuklalara uzanan resim serüvenini Antalyalı izleyiciyle buluşturan sergi, sanatçının son derece güçlü deseni ile kavradığı, soyutlayarak kişiselleştirdiği yaratı evrenini gözler önüne seriyor.

Ayşe Yalıtım'ı, Sanatçının oğlu **Murat Germen**'in "...Görünen ve görünmeyen dünyalar arasındaki sınır diye de tanınan

Kaf Dağı'nda yaşıyor gibi annem, görünen tarafın kuralları ile yaşamıyor çünkü. Bir çeşit uzaylı gibi; ya da, varsa böyle bir şey şayet, bir reenkarnasyon vakası..." ifadeleriyle tanımlıyor.

Küratör **Necmi Sönmez** yazısında "... Hayatının belli dönemlerinde büyük zorluklar çekse de sanatla olan ilişkisini hiçbir zaman koparmayan Yalıtım'ın 1950'lerde, 1960'larda yaptıklarıyla son dönem işleri arasındaki bağlantı stiller, renkler, kompozisyonlarda değil, onun en minimale inmek için verdiği mücadelede yatmaktadır.

Antalya sergisi, ilk kez, bu yaratıcı sanatçının işlerini belli diziler halinde izleyicilere aktararak onun yenilikten hiçbir fedakârlıkta bulunmadan oluşturduğu kendine özgü bir geleneği, döne döne, aynı konular etrafında olsa da tekrara düşmeden yarattığı destansı anlatımı gören gözlerle sunuyor." diyerek betimliyor.

"Kaf Dağı'nda Şenlik Var" sergisi, sıra dışı bir sanatçının çok samimi, çok minimal, çok sıra dışı dünyasını, günümüzün sahte, gösterişçi, abartılı ve kalabalık dünyasına bir başkaldırı olarak yorumluyor.

izleyiciye Murat Germen'in gözünden aktaran bir fotoğraf sergisi.

Çalışmalarını kent, mimarlık ve çevre odağında sürdüren şehir plancısı, akademisyen ve sanatçı Murat Germen'in zaman, mekân, insan ve mimarlık kavramlarına odaklanarak Sagalassos'u yeniden yorumladığı sergi arkeoloji ve çağdaş sanatı bir araya getirerek disiplinler arası bir bakış açısı sunuyor.

Sagalassos Vakfı ve Bozlu Art Project iş birliğiyle, antik kentin tanınırlığını artırarak arkeolojik kazı çalışmalarına maddi kaynak yaratmak amacıyla gerçekleştirilen ve 19 Temmuz - 10 Eylül 2022 tarihleri arasında Bozlu Art Project'te İstanbullu izleyiciyle buluşan sergide eserlerin satışından elde edilen tüm gelir, Sagalassos Vakfı tarafından Sagalassos Kazı Başkanlığı'na aktarılıyor.

Bozlu Art Project ve Sagalassos Vakfı izinleri sayesinde, kendi bölgesinde kendi hemşerileriyle buluşuyor.

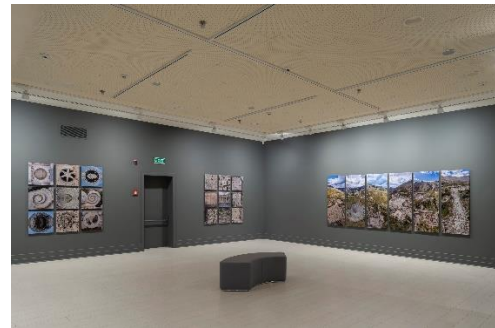

Fotoğraflar: Murat Germen

"SAGALASSOS'U İZLEMEK"

"Sagalassos'u İzlemek", UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan ve bölgemizin en iyi korunmuş antik kentlerinden biri olan Sagalassos'u

Fotoğraflar: Murat Germen

**ÜNİVERSİTEMİZDE
CUMHURİYET SERGİSİ:
"SONSUZA KADAR CUMHURİYET"**

**YİRMİNCİ GELENEKSEL
ÖĞRETİM ELEMANLARI
CUMHURİYET SERGİSİ**

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim elemanlarının katıldığı **"Sonsuza Kadar Cumhuriyet"** Sergisi 26 Ekim 2022 günü saat 16.00'da açıldı.

Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Nevin Yavuz Azeri şu sözlerle Sergi açılışını takdim etti:

"Cumhuriyetimizin ilanının 100. yılına bir kala **"Sonsuza Kadar Cumhuriyet"** temasıyla Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim elemanları olarak bu sergiyi hazırladık.

Hepimiz biliyoruz ki; Cumhuriyet demek medeniyettir. Cumhuriyet demek insan haklarıdır, tabii özellikle kadın haklarıdır. Cumhuriyet demek sanat ve geleceğimizdir. Bu bakış açısıyla biz sanatçı ve sanat eğitimcileri Cumhuriyete inancımızı ve bağlılığımızı sanat yoluyla ifade ettik. Sergimizde resim, seramik, heykel, fotoğraf, tekstil ve grafik tasarımı ve video işleri bulunmaktadır ve hepinize iyi seyirler dileriz".

* Sergiye toplam 36 öğretim elemanı toplam 48 farklı işle (resim, heykel, baskı resim, tasarım, tekstil tasarımı, fotoğraf ve video) katılmıştır.

